

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 8 korona. — Félévre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Bárvárh Gyula
felelős szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
Nyilt-tér garmond sora 40 fill.

Az iskolai év végén.

Verejtékes, meleg napokat él most az ifjuság az iskolában. Örlik az idegeiket. Életük fordulópontjához értek, hol vagy a szerencsés vizsga lefolyása vár rájuk: vagy egy szegyeteljes bukás. Az előbbi eredmény büszke, mondhatnánk, elbizakodott „érett” embert nevel, olyik meg revolvért szegez a fejének. Maguk a tanárok várják fohász-kodva a napokat, melyek megváltják őket az érettségi vizsgálat kellemetlenségeitől, melyről jól tudják, hogy nem okvetlen kompetens mérleg a karrier elérésében és nem okvetlen döntő az ifjuság képességének megítélésében, mert sokszor egy szerencsés kérdés gyöngye fejü ifjakat juttat jeles bizonyítványhoz és hány jeles fiatal embert buktatott már meg a szekátúra, az izgalom, a zavar, mely a kimerült ifjúságnál, mikor, az egész élete pályája egy vizsgálatától függ és az egész rokonság beleje helyezi várakozását, magától érteendő dolog.

Hogy mire jó az az érettségi vizsgálat, azt sok szülő kérdi. Egész családokat izgat és hány szülő nézi szivszó-

rongva fiát — most már leányát is — a kik ott alszanak, a könyveik felett, a kik álmukban is tanulják a sok grammatikát.

Nyolc esztendőn keresztül jár a diák a középiskolába. Minden évben megexaminálják egy évben tett előhaladásáról. Vannak a kik jelesen, vannak a kik úgy a hogy, de mind a 8 éven keresztül usznak minden vizsgát és nem merülnek el. Ha tehát mind a 8 osztályban megfelelt, minek az érettségi vizsgálat? Talán repetálása a grammatikának, a melyről Rákosi Jenő azt mondja, hogy a nép nyelvét azok rontják meg, a kik grammatikát tanítanak és többé-kevésbé tudnak, a melyről Gárdonyi Géza azt írja, hogy a nyelvtannak soha se vette hasznát, pedig mesterségéhez tartozik és hogy ha ír, küzdenie kell ellene.

A régi idöben nem kellett érettségi vizsga, mégis akárhány jeles orvosa, szónoka, ügyvédje, tanára, bírója volt az országnak.

És most az érettségi vizsgálatok, tisztán azért tartatnak fenn, mert a külföldön is ez az uzus járja és ne, hogy érettségi bizonyítvány hiányában a külföldi egyetemek bezáruljanak a

törekvő ifjak előtt.

Helyes. De minek annak az érettségi vizsgálat, a ki nem lép egyetemre. Érettségi vizsga nélkül lehet még mindig valaki igen okos tisztviselő. Legyen az az érettségi vizsga a törekvő ifjú erő próbája, a törekvés koronája, de ne képezzen akadályt a tisztviselői pályán! a kenyér szerzésénél, adassék meg az alkalom, hogy kenyérrel a kézben, később is lehessen érettségi vizsgát tenni. Es ha mindenáron vizsgáznak a középiskolában, ugyan miért teszük ezt a népiskolákban? Készíteni akarják már azt a kis hat éves gyereket is az érettségi vizsgára? Bizony mi sokszor furesán fogjuk fel a humanismust. Az apa gyilkosokat megsajnáljuk, de saját gyermekeinket megkínózzuk embertelenül.

Látjuk, hogy a parányi emberkék roskadoznak a könyvek alatt, mikor ott magolják a jelzői mellékmondatok szabályait, mikor fület sértő éneklő hangon darálják Petöfi gyönyörű verseit, melyek a kicsinyek száján úgy hangzanak, mint mikor öreg kintornások valami Wágner operakeringöt játszanak. Ugy látszik, hogy a középiskola összes rendszertelenségét a népiskola is

Találkozás.

Prüszköl, zihál a gőzvonat,
Folyó, patak, hegy elmarad.

Az ablak mellett nézem én,
Mily tájak tűnnek mind elém.

S árnyék gyanánt . . . egy pillanat
A szomszéd sinen új vonat.

Pásztor Árpád.

Édes remény, keserü valóság.

A nap leáldozott . . . Bucsú sugarait a Balatonra vetette, megaranyozva a körül fekvő hegyeket és uszkáló bárány felhők bodros széleit.

Az édes Balaton kék hullámai kéjesen csobogtak; pajkosan játszottak, enyelegtek a szelövel.

Minden csendes volt . . . csak a mesze távolban lobogott fel néhány pásztor-tűz, megvilágítva a tájat és onnét a Badacsony felől egy furulya ábrándos hangját hozta a szél, . . . azt az édes, kedves nótát:

„Elrabolta galambomat
A Balaton tőlem” . . .

Egy ifjú leány sétál a part mentén ábrándokba mélyedve. Kitudja miről gondolkozik! Talán arról az ifjuról, a kit szeret, a kinek gyönyörű alakja, éjfélete haja s a tündöklő égen ragyogó csillagoknál is ragyogóbb szemei oly mélyen bevésődtek az ő tiszta ártatlan lelkébe . . .

Merengéséből a habok csobogása riasztotta fel; egy csónak érkezett, és közel a leánykához kikötött.

A viszontlátás édes öröme fogta el mindkettő szívét; szólni nem tudtak, de annál többet éreztek és szívük hangosabban dobogott.

Végre a leány törte meg a csendet: „Tibor” . . . „Ilonka” . . . Aztán csak néztek egymásra, egymás kezét fogva, a viszontlátás örömétől megítasulva . . .

„Hét hosszú év mult el már azóta. Hét évet pergett le az idő homokja” — szölt az ifjú. „Tanulmányaimat bevégeztem és csak egy év van még hátra, mi alatt tapasztalatszerzés végett szeretnék több idegen országot bejárni és az egy év leteltével hazajönnök és akkor” . . . itt elakadt.” Ugy-e

megkapom akkor ezeket a puha kacsókat? Ugy-e édes birni fogom.

A leányka szemlesütve hallgatta a drága szavakat, bársonyos kezecskéi remegni kezdtek az ifjú kezében, majd fuldokló zokogásban tört ki: „Nem lehet az . . . Tibor” . . . nem . . . lehet. Szüleim nem akarják és én nekem engedelmeskednem kell. Tudod, hogy apám azt óhajtja, hogy a gazdag és előkelő Petöhhöz menjek férjhez, a kit én gyűlölök. Képzeld! A mult napokban megkérte kezemet atyámtól, — és ő tudtom nélkül odaigért neki. Kértem, könyörögtem, sir-tam — hasztalan.

Fájdalmasan hallá az ifjú e szavakat. Férfias, barna arcán egy nehéz könyesepp gördült végig. Végre így szölt: „Mit ér én nekem az élet nélküled? ha téged nem bírhatlak, ha te nem lehetsz enyém?”

Szép este van . . . Lásd édes! . . . Az isteni Balaton mily nyugodt. Jer! sima tükrére, bizuk rá magunkat; talán majd nyugtot fog adni a mi fájó szívünknek is.

A leányka könnyedén ült bele a csónakba. A Balaton játszi tünderei, a habok ringatták a csónakot, susogtak mindenről, szerelemről, boldogságról és vitték a csóna-

átvette és azt nevezik modern pedagógiának, ha a gyerek órákon keresztül olyat darál, amit nem ért, a mi két hét alatt elrepül a fejéből — mint a füst.

Ilyen munka után nem csoda, ha tanár és tanító, fiatal ember és kis gyermek sarokba dobja a könyvet és mindegyik siet el abból az iskolából, amelyről a hittant tanuló kis nebuló, a beszéd értelemgyakorlati órán az iskoláról kérdezve azt felelte:

Az iskola ama hely, hol az elkárhozottak lelkei örökké kinlódnak.

H I R E K.

— **Urnepje.** Hagyományos fényes ünnepelte meg Szigetvár katolikus társadalmi az oltári szentség tiszteletére rendelt Urnapját. Az ünnepnek pompás nyári idő kedvezett és a körmeneteket a szabadban lehet végezni. A főistentiszteletet a plebánia templomban tartották, honnét ezernyi tömeg jelenlétével megindult a körmenet. *Herger József* plebános távollétében az ünnepi körmenetet *Ollé Fülöp* ny. plebános vezette *Kaposy Iván* s. lelkész segédletével, mely a szabadban felállított Salamon és Weichart házaknál lévő virággal ékesített díszes oltároktól a Szt. János kápolnához vonult, honnét visszamentek a pleb. templomba.

— **Somogy megyeiek József főherceg temetésén.** Somogyvármegye részről küldöttségileg a legmagyarabb főherceg temetésén jelen voltak és koszorút helyeztek a ravatalra a következők: *Tallián Gyula* főispán, *örgróf Palavicini Ede*, dr. *Berzsenyi Gerő*, *Széchenyi Andor Pál* gróf. *Tallián Andor* és *Jankovich Béla* Gyula.

— **Dunántúli általános kisiparos kongresszus.** Pécsen folyó évi augusztus hó 13., 14. és 15-én kiállításal egybekötött országos cipész-kisiparos kongresszust tartanak, melynek befejezése után közvetlen a dunántúli általános kisiparosok kongresszusa következik.

kot beljebb-beljebb.

Midőn már a csónak a víz közepére ért, az ifju hirtelen meglódította a csónakot, megragadta az evezőt és mélyen behajította a tóba . . . a csónak felborult . . . A kik egymást úgy szerették, de csak titokban, akiknek nem volt szabad egymást szeretni — azok egymáséi lettek . . . ott . . . ott a menyországbán. . .

Csendes az éj . . . A pásztortüzek lassanként kialusznak, csak még egy furulya halatszik de ez is mindig csendesebben . . . csak igen el haló melódiát hoz az esti szél . . . csak a szél játszik még a lágy habokkal . . .

Másnap roskedvében volt a Balaton. Zugott, morgott, hullámai sebesen csapkodták a partot. Ezzel fejezte ki gyászát a Balaton.

A halászok pedig Badaacsonynál két holttestet fogtak ki a zajló hullámokból.

. . . . . *Margit.*

— **Brutális férj.** *Fischer József* b.-asszonyfai lakós f. hó 15-én éjnek idején úgy elverte nejét, hogy rajta súlyos testi sértéseket ejtett. A megvert asszony a brutális férjet a bíróságnál feljelentette súlyos testi sértés vétsége miatt, egyuttal férjét elhagyta s ugyancsak folyamatba tette ellene a női tartás iránti pert, s mint halljuk a válopert is.

— **A Vörösmarty- emléktábla** leleplezési ünnepélyét rendező bizottság a mult kedden tartotta utolsó gyűlését, amelyen a számadásokat vizsgálták át. Az emléktábla gyűjtési alapjából továbbá a hangverseny belépő jegyeiből és a felülfizetésekből a bevétel 673 Kor. 82 fill. volt: evvel szemben az emléktábla beszerzési és az ünnepélyrendezés költségei 719 Kor. 84 fillért tettek ki. A fennmaradt 46 Kor. 01 fillért tartozás kiegyenlítését az előjáróság a városi zászlók és címerdíszítések megtartásával egyenlített ki. A nyilvános számadás a városházán betekinthető. Az emléktábla leleplezési ünnepélyét előkészítő összes iratokat a város átvette és megőrzés végett irattárba helyezte.

— **Az érettségi áldozata.** Titokzatos eset foglalkoztatja Szabadka város közönségét. Mint ottani tudósítónk írja a főgimnázium VIII. osztályának legjobb tanulója az érettségi vizsgálaton megfeszíthetetlen módon egy tárgyból elbukott s e miatt a szerencsétlen fiu eltűnt a városból. A fiatalember *Bresics Kosztics Miklós*, akiről azt hiszik, hogy öngyilkosságot követett el. Mi is lapunk mai számának vezérezékében foglalkozunk az érettségi vizsgák káros következményeivel.

— **A Somogyvármegyei Közművelődési Egyesület.** amely *Tallián Gyula* főispán elnöklése mellett szerdán tartotta közgyűlését, a magyar nyelv terjesztése érdekében kifejtett munkálkodásukért 700 koronát osztott ki körülbelül 15 tanító és tanítónő között. A közgyűlés elhatározta továbbá, hogy vándorkönyvtárakat helyez el a következő helyeken: Bares, Drávafok, Drávaszentmárton, Igal, Kaposmérő, Kéthely, Markóc, Nagybarjom, Somogyzentlászó, Tarany és Vizváron.

— **Szanatoriumi Lapok.** A József főherceg szanatorium egyesület új lapot indított meg, mely méltán igényt tarthat szélesebb körök érdeklődésére. Az egyesület elhunyt nagy védőjének *József kir. hercegnek* arcképe és az egyesülethez intézett sorai díszítik a lapot. Közli *Korányinak*, a társadalmi harc nagy vezérének hatalmas előadását a tuberkulózis ellen való küzdelem mai állásáról az egész világban, néhány meleg, de szívből írott sor méltatja *Korányit* és bemutatja arcképét. A közgyűlés alkalmából közli a lap *Augusztina kir.* hercegnő aremását, szép sorait. *Kathy Dezső* tanár gyönyörű előadását, *Lukács* elnök magas bevezető és üdvözlő beszédét, a jövő évi munka programot, *Apró közleményei* a zászlót bontott egyesület agilis tevékenységéről, és mozgalmas életéről számol be. Ezt a lapot az egyesületnek minden tagja ingyen kapja. Fölvívjuk rá minden igazszívű ember figyelmét. Akí erre a lapra igényt tart az arról tesz tanúságot, hogy szíve hajlik a nemes célok felé és ereje szerint támogatja az egyesületet céljában. Megrendelhető Budapest (királyi berház.)

— **Vándorjók a barcsi hidnál.** A kereskedelemügyi m. kir. ministerium a barcsi kincstári Dráva hid vándorjótételeit jövő 1906 évi április hó 1-étől kezdődőleg a felére leszállítván a következőképen állapította meg 1. egy vonó marháért 16 fill., 2 két vonó marháért 24 fill., 3. három vonó marháért

32 fill., 4. négy vonó marháért 40 fill. 5. minden további vonó marháért 8 fill., 6. nagyobb hajtott marháért úgy mint lovak ökrök, tehenek, öszvérekért stb. darabonként 6 fill., végül 7. kisebb hajtott marháért u. m. borjúk, kecskék, birkák, sertésekért stb. darabonként 5 fill. Az érdekeltség azon kérelme, hogy a szóban lévő kincstári hidon fenálló vám egészen beszüntessék, az ország kedvezőtlen gazdasági viszonyai miatt nem volt teljesíthető.

— **Idegenbe jött meghalni.** Mint lapunknak jelentik özv. *Császó Antalné* verőcei lakós, ki huzamosabb idő óta szívbajban szenvedett, s ki betegségére a horvát kórházakban gyógyírt már nem talált, f. hó 20-án azzal ült fel a vonatra, hogy magát a szigetvári közkórházba véteti fel. Azonban utközben úgy látszik rosszul lett és Bareson kiszált s dr. *Siklósi Albert* orvoshoz fordult segélyért, aki otthon nem lévén, annak lakása ajtaja előtt összesett és szörnyet halt. Minthogy a hulla kiléte igazolva nem volt, a baresi főszolgabíró, távirati megkeresésére a helybéli vizsgálóbíró, dr. *Raksányi Árpád* főorvos társaságában a helyszínére ment, ahol a hulla azonosságát *Poljemác Tamás* verőcei rendőr igazolta, a halál okául pedig dr. *Raksányi* és dr. *Kronberger Vilmos* barcsi körorvos egyértelműleg szívzselhűdést állapítottak meg. Az elhaltat egy kis 6 éves árva fiaeskája siratja.

— **A sok nyelvű vezényszóra** érdekes példaul szolgál az ó-kori nagy perzsa birodalom roppant hadserege, melynek millió embernél nagyobb tömegét annyi nyelven vezényelték, ahány népből vették. A parancsokat kürtjellel adták tovább a csapatnak és ott az illető nemzetiségű csapatvezető a csapat nyelvén adta ki a parancsot. Ez a perzsa hadsereg mégis meghódította a világot, a roppant birodalom három földrészen feküdt. A perzsa hadsereget a Világ Történelmének e heti száma ismerteti. Az érdekes olvasmányul szolgáló becses munkából mutatóvényszámot annak, aki kér, ingyen és bérmentve küld a Világ Történelme kiadóhivatala, Budapest, Aradi-utca 8.

— **Meghívó.** Az istvándi-i „Függetlenség” és 48-as Kossuth-kör 1905. évi junius hó 25-én, saját könyvtára javára a nagyvendéglő udvarán Juniálist rendez. Belépti-díj: Személyenkint 20 fillér. Partolójegy 1 korona. Kezdeté délután 3 órakor. Felülfizetések tekintettel a hazafias célra, köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Este fényes kivilágítás.

— **Ruhatoivaj leányok.** Két eltévelyedett fiatal leány tolvajlásáról értesítenek bennünket. Az egyik egy elhagyott, de örökbefogadott leány *Schneider Fáni*, kinek nevével már gyakrabban találkozott olvasóink e helyen. A másik pedig *Trakszler Anna* nevű cseléd leány. A két lopási eset ez: Még a f. év elején magához vette a 14 éves kis *Schneider Fánit* *Bobánovics Teréz*, hogy örökbefogadja és felneveli, de 6 heti ott lét után a hálátlan teremtes már az összes ruhaneműt ellopta s azzal megszökött Mohácsra, a honnan f. hó 17-én miután szolgálat nélkül állott mint csavargót, Szigetvárra toloncolták, s egyuttal a szigetvári esendőörors kérdőre vont a *Bobánovics Teréz* kárára elkövetett lopásért s letartóztatva a kir. járásbíróhoz kísérte, ahol azonban a károsult panaszt visszavonta, ennél fogva szabadlábra helyeztetett.

Ugyancsak *Trakszler Anna* szintén 14 éves kis horvát leány is f. hó végén a bi-

róság elé került azért, mert gazdája Kardos Gyula helybeli lakos kárára, míg ez fegyvergyakorlaton volt (junius 1—10 közti időben) többféle rubaneműt ellopott. Gazdája szintén megbocsátott a bűnbánást fogadó esélédnek, s ezzel ezt is szabadlábra helyezték.

— **Boronkay B. Béla udvari fényképész** Pécsről, ma vasárnap *utoljára* személyesen eszközöl fényképfelvételeket Szigetvárott a *Kaszer-féle vendéglő kerthelyiségében* felállított műtermében. A kiváló fényképész, ezután is tisztelttel felhívja a t. közönséget, hogy a kínáló jó alkalmat elne mulassza. És a kik minden tekintetben jól sikerült művészi kivitelű fényképet akarnak, azok d. e. 10 órától legkésőbb d. u. 5 óráig látogassanak el Boronkay alkalmi műtermébe.

— **A circus varieté** dacára a kedvezőtlen időjárásnak elég látogatottságnak örvend. A közönség az előadásokkal meg van elégedve. Különösen a birok versenyek, melyekben Nagy Károly Vilmos a társulat athlétája tűnik ki ügyes fogásaival, vonzanak nagy publikumot. Tegnap este a két zenebőhöz kacagató jutalomjátéka volt. Ma vasárnap lesz a két utolsó előadás. S aztán *Pavey* igazgató és társulata tőlünk bucsút véve, folytatja vándor útját a hazában.

— **A víz mint a gyomor- és bélbetegségek óvszere.** Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomorbeteg legnagyobb kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka pedig az, hogy a magyar konyha igen izletes, de meglehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy a magyar ember az étkezés után boritalhoz van szokva. A bor pedig a zsíros ételek emésztését gátolja.

A táplálkozásnak ezen betegségekre vezető hátrányait az ivóvíz van hivatva kiköszörölni. Erre azonban a viznek tisztának, jónak és olyannak kell lennie, hogy a táplálékot az emésztéshez kellően előkészítse.

Közismert dolog, hogy e célra a mohai Ágnes-forrás a legelső sorban felel meg, mert nem csak kitűnő oldószer a tápanyagoknak, hanem alkalikus viz lévén, tiszta is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes ízű borital. Háztartások nagy üvegekben a mohai Ágnes-víz különösen olcsón szerezhetik be.

Tarka krónika.

— A gróf és a polgár. — A sváb a pesti lakodalmon. —

Most, hogy a Vörösmarty-emléktáblát lelepleztük és az ünnepség után a mi kedves vendégünket *Zichy* Jenő gróftól lekísértük az állomásra, ott történt, hogy a pályaudvaron meglátja a gróf az öreg *Benkő* bácsit (Nagydobszáról) ki a függetlenségi eszméknek régi tántoríthatlan híve, — odahívja őt magához. A minden arisztokrata gögtől ment, derék magyar mágnás, kezét szorít az egyszerű polgárral és beszélgetni kezd vele. Beszéd közben *Benkő* bácsi így szól a grófhhoz.

— Méltóságos uram igen hasonlít a mi megboldogult volt képviselőnkhez, *Fornszek* Sándor urhoz.

— Igaz bizony *Benkő* bácsi, mert az én kedves *Fornszek* barátom is süket volt, mint én.

— Nem baj az méltóságos uram, ha valaki süket, mert akkor sok rossz dolgot nem hall meg.

— Igaza van *Benkő* bácsi! Ezt megjegyzem magamnak, — válaszolta mosolyogva a derék gróf.

Egy hozzánk közelfekvő német községből származó ifjunak szépen felvitte az Isten a dolgát. Szorgalma révén Pesten az egyik miniszteriumban előkelő állást foglalt el. A nötlenséget meguntván, egy gazdag pesti lányt vett nőül. Természetesen az esküvőre az édes atyját is meghívta, ki el is ment. Azonban érdekes volt, midőn a násznép a templomból kijött, köztük az örömapával, ki egyszerű sváb paraszt lévén, — sietett az első kocsi egyikébe, hogy ott ne maradjon, mert félt, hogy a nagyvárosban esetleg eltéved. A kocsin a melybe felszállott, már egy valóságos belső titkos, miniszteri tanácsos ült, ki nagyot nézett, midőn az egyszerű munkás ember mellé akart telepedni. Merénylettől tartván, rászólt a sarki rendőrre s az öreg svábot bevittette a kapitánysághoz. Természetesen az rüg- kapálódzott, a rendőr pedig annál inkább tuszkolta előre. *Dictum factum* a dolog vége az lett, hogy az öreg otthon keresték, de sehol sem találták. A fiu (a völegény) pedig nem tehetett egyebet, mint ott hagyta a menyasszonyt és a diszes násznépet s a rendőrségre rohant, hogy atyját kutassák fel. Nagy lön azonban öröme, midőn atyját ott látta, akit kissé szégyenkezve ugyan, de diadallal szabadított ki a rendőrség karmai közül. Az egyszerű szegény sváb pedig megfogadta, hogy sohsem megy többé Pestre lakodalomba.

Irodalom.

— **„A POLGÁR“** politikai napilap. Főszerkesztő *Dr. Vázsonyi Vilmos*, országgyűlési képviselő, aki publicisztikai munkásságát kizárólag e lapnak fogja szentelni. Az egyenlő jogor, az általános kulturán és a gazdasági igazságon felépült magyar népállam, a polgári Magyarország: az ideál, melyet „A Polgár“ szolgálni akar. Gyarapítani a lehanyagolt polgári önértet, terjeszteni a népjog tiszteletét, kitépni a reakció minden fajtájának gyökerét, támogatni a politikai és gazdasági felszabadulásra törekvő rétegeket, küzdeni az osztályállam maradványai ellen: ez „A Polgár“ politikai hitvallása. Fegyvere az alku nem ismerő radikális igazság, melyet a közélet és a társadalom minden terén érvényesíteni kíván. De a radikálizmust soha sem fogja keresni a hang durvaságában, mindig csupán a meggyőződés erejében. E cél elérésében, a lap főszerkesztőjét, *Dr. Vázsonyi Vilmost*, a publicisztikai és szépirodalom legjelesebb munkásai támogatják. „A Polgár“ rendes munkatársai: *Ifjabb Ábrányi Kornél* (vezérezik és tárca), *dr. Aczél Endre*, *Adorján Andor*, *Barabás Ferencz* (vasuti ügyek), *dr. Báttaszéki Lajos*, *dr. Benedek János* (vezérezik és tárca), *dr. Besnyő Bela*, *dr. Bródy Ernő*, *Bródy Sándor* (vezérezik és tárca), *Palotai Hugó*, *Berkes Imre*, *Csergő Hugó* (felelős szerkesztő), *Greiner Jenő*, *dr. Kreutzer Lipót*, *Krudy Gyula* (tárca), *Lux Terka* (tárca), *dr. Molnár Jenő*, *Nagy Endre*, *dr. Oláh Gyula*, *dr. Rácz Dezső*, *Serényi Aladár*, *Szász Zoltán* (tárca), *Szekula Jenő*, *dr. Szirmai Albert*, *Turtsányi Pál* (vasuti ügyek), *dr. Vázsonyi Vilmos* (főszerkesztő). „A Polgár“-ban szabad szellemű, teljesen független, demokratikus irányú, irodalmi színvonalon álló napilapot kap az olvasó. „A Polgár“ teljes tájékoztatást ad a politika, az irodalom, a művészet, a gazdasági élet és a társadalom minden mozzanatáról és legolcsóbb ilyen terjedelmű napilap, mert „A Polgár“ egyes száma a fővárosban és vidéken 2 krajczár (négy fillér). Előfizetési árai pedig a következők: egész évre 16 korona, fél évre 8 korona, negyed évre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 fillér. „A Polgár“ megjelenik minden nap reggel, ünnep és vasárnap után is. Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 37.

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek. A jövő számunkban válaszolunk *G. B. Pécs*. Az ígért hirdetéseket várjuk.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint Árak a legújabb jelzés szerint 100 kgr.

ként értetődnek,

Szigetvár, 1905. junius 23-án.

Buza	— K.	14	60	15	—
Rozs	—	„	13	—	14
Árpa	—	„	12	—	13
Zab	—	„	13	—	14
Tengeri	—	„	14	—	15
Bükköny	—	„	—	—	—
Bab	—	„	—	—	—

NYILT-TÉR.

Ezen rovat alatti közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas** ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban a **mohai**

ÁGNES-

forrás mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légső- és húgyzervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél és légsőhuruttól szabadulni akarunk.
Dr. Kéty.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be. **Dr. Gebhardt.**

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.
Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szóda víznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz. — Kedvelt borvíz.
Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Főraktár:
Oscsodál Gusztáv urnál.

Ugyan itt ingyen kapható az Ágnes-forrás diszes kivitelű ismertető füzet.

Kérjen egészen ingyen zománczott edény

képes árjegyzéket. Próbarendelvény: 6 fazék és 6 lábos különféle nagyságban, összesen 12 db. 2 frt. 25 kr.; 8 egész vagy fézfazék és 6 egész nagy főzőlábos, összesen 12 db. 3 frt. 50 kr. és egy teljes zománczott mosdókészlet, mely áll labor, vízesvétel, mosdókanna, éjjeli, szappantartó és fogkefétartó, összesen 6 db. 2 frt. 50 kr. csak én szállíthatok. Ingyen csomagolás utánvétel mellett.
KOHN gyári raktára Budapest, VI. Csengeri-u. 51.
Sürgőnyeim Kohn edénygyári raktár, Budapest.

Első styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész

Magyarországi képviselő és raktár

Budapest VI. Teréz-körút 20.

A leghiresebb **kötőgépek**, tömlő zárral, házi és ipari célra, részletfizetésre is kaphatók.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép és kerékpár javítóműhely.

Bor-eladás.

A mozsgói uradalom saját termésű boraiból nagyobb mennyiség kerül eladásra; m. p. A vevő által adandó hordóban 100 literen felüli mennyiség és évjárás szerint literenkinti 32-48 fillér ár mellett.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a Mozsgói uradalom központi hivatala — Mozsgón.

Hangverseny!

Minden **vasárnap** és szerdán este az Arany-golyó kerthelyiségében kitűnő cigányzenekar hangversenyez.

A t. közönség szíves látogatását kéri
Kaszter József
vendéglős.

Értesítés!

Elvállal olcsó díjazásért
földmérést
földosztást és minden e szakba vágó mérnöki munkát, kisebb és nagyobb birtok parcellázását
Fábry András
okl. mérnök Szigetvárott.

A POLGÁR

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő **Dr. VÁZSONYI VILMOS** orsz. képviselő.
Megjelenik minden nap reggel legalább 16 oldalon.
Egyes száma **2 krajcár (4 fillér)**

A POLGÁR a legelőőbb, igazi radikális, szókimondó, irodalmi színvonalon álló és tartalmas ujság, mely teljes kimerítő krónikáját adja a napnak.

A POLGÁR politikai cikkeit dr. Vázsonyi Vilmos, ifj. Abrányi Kornél, Benedek János stb. írják.

A POLGÁR tárcarovatában elsősorban hazai és külföldi elbeszéléseink novelláit találja az olvasó.

A POLGÁR tartalma élénk és tarka. Hírei és tudósításai megbízhatók és kimerítőek.

A POLGÁR fölöslegessé teszi minden más lap olvasását

Ily gazdag élénk tartalma mellett is
A POLGÁR egyes száma **2 krajcár.**

Kapható mindenütt, az utcán is és az összes újságelárúhelyeken.

Előfizetési árak:

egy évre 16 korona   negyedévre 4 korona
félre . . . 8   egy hónapra 1 kor. 40 fill.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Eötvös-utca 37.

Szigetvárott kapható Kozáry Edénél.

Tulhalmozott raktár folytán!

Az összes fajta rácvásznak mtrje 30 fill.
Divatos csikos és plissézefirek mtrje 30 fill.
Legujabb foulard selymek mtrje 1 k. 20 fill.
Napernyő ujdonságok nagy választékban!

Deutsch Dávid fia divatáruházában
SZIGETVÁROTT
(Takarékpénztár épületben.)

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kavé, tea, étel vagy szeszes itásban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A **COZAPOR** (5bbet ér mint a világ minden szobeszedé a tartózkodásról, mert oszadhatása ellenszennessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A **COZA** oly oszadéson és biztosan hat, hogy azt felesleg, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtli mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét, sok ezer férfit a szegény és becsatlenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra, és szelensége segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet mely a **COZAPOR** tulajdonosa, mindazoknak kik megkívánják egy próba adagot és egy köszönő irással telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így harkí is meggyőződhessen biztos határol. Kezességünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 581. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér levelezlapok 10 fillérre bérmentessítendők.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 581.)
62. Chancery Lane,
London, Anglia.

Kőbányai Liesingi és Pécsi sör eladás zárt palaczkokban.

Liesingi

császársör világos, nagy palaczk 22 kr.

„ márcz. barna, „ „ 24 „

Kőbányai Király sör „ „ 18 „

„ Salon „ „ 20 „

„ Bak „ sötét barna 22 „

Pécsi salon kis palaczk 12 „

Asztali bor 1 L. 24. 30

kapható

Szalay József

kereskedésében

SZIGETVÁR.

25 korona

egy divatos férfi öltöny mérték után, remek szabásban finom gyapjuszövetből.

Lichtmann S. szabómesternél.

Budapest, Rottenbiller u. 4. B. Félémelet.

Vidékre minták bérmentve.

5 forintért

szétküld utánvétellel egy maradék 3 mtr. egy férfi öltönyre való finom fekete sötét-kék, szürke v. barna posztót v. kamgarnt.

Országos Posztókiutiveli Áruház,
Budapest, Rottenbiller u. 4. B. Félémelet.
Minták nem küldetnek.

Dr. TOLNAI

Vizgyógyintézet

Pécsett, Sétatér.

Felvétetnek benlakók és bejárók

Physikai és diaetikai gyógmódok.

Vizgyógykezelés, massage orvosi massage (has és gyomor) villanyozás, fürdők, villanyos fényfürdő, gőzszekrény, belélegzési kurák.

Moor, kén, fenyő, szénsavas és tengeri sósfürdők.

Javalatok: Idegbajok, álmatlanság, fejfájás, emésztetlenség, belek renyhesége, gyengeségi állapotok, idült rheuma, köszvény ischias, elhízás, sziv, vese és májbetegségek ellen.

Gondos orvosi felügyelet, mérsékelt árak, modern berendezés.

Kitűnő gyógyeredmények.

Zilzer Johanna

30 éven át kitűnőnek bizonyult közkedvelt

arckenőcse

eltávolít mindennemű szépséghibát nevezetesen, szeplőt, májfoltokat az orr és kéz vörösségét s az arenak késő korig egészséges, rózsás színt kölcsönöz.

Ára: 1 nagy tégely 2 kor. 40 fill., 1 kis tégely 1 kor. 20 fill., a hozzávaló szappan 1 drb. 60 fill. Biztos hatásért jótállók. Kitűnő hajnövesztő kenőcs s minden e szakba vágó dolog szintén kapható. Szétküldések a világ minden tájéka felé utánvétellel. Valódi minőségben kapható:

Zilzer Herminánál.

Budapest, VI. Király-utca 70 sz.

Valamint minden gyógyszerárban és drogueriában.

Értesítés.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, miként **ujabban ezután mindennap**

a

délutáni sütést

is bevezettem. Ennél fogva **sütőüzletemben naponta frissen sült**

ozsona sütemény

lesz kapható, — u. m.:

Kifli, császárszemle és deszert sütemény.

A t. közönség pártfogását kérve, maradtam

Tisztelettel

Kormos Ferencz

sütő-mester.